

Jak se mění krajina v našem okolí?

termín nahrání vypracované úlohy do aplikace moodle: **19. února 2017**

Krajina kolem nás je složitý systém. Lidé ji svou činností ovlivňují, i když často pomalu a nenápadně, a naopak ona ovlivňuje nás. Jaké změny krajiny a využití půdy jste zaznamenali ve svém okolí? Jak závažné jsou? Co je způsobuje? V tomto úkolu se pokusíme změny zmapovat a analyzovat pomocí geografického informačního systému (GIS), tedy programu, který umožňuje pracovat s prostorovými daty.

ZADÁNÍ ÚLOHY

Na odkazu <http://tinyurl.com/geonasbavi1> si stáhněte soubory Shapefile zachycující **stav využití ploch ve dvou zvolených obcích** Česka ve dvou letech: **1990** (tedy těsně po sametové revoluci) a **2012** (téměř současný stav). Soubory pocházejí z volně dostupné databáze CORINE Land Cover (<http://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover>), mapující využití ploch v evropském měřítku do několika desítek kategorií.

Zvolte si jednu ze dvojic obcí:

- Modřice u Brna a Záhorovice,
- Štěnovice a Úněšov,
- Hostivice a Vlčkovice v Podkrkonoší.

a pracujte pouze s jejich **čtyřmi soubory** (každý z nich zachycuje jednu obec v jednom časovém horizontu).

V QGISu si můžete oba soubory zobrazit a vytvořit tak jednoduchou mapu pomocí volby barev pro jednotlivé kategorie využití ploch (inspirovat se můžete např. původní mapou CORINE na <http://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc-2012/view>). **Jak na práci s QGISem v tomto úkolu, poradí návod** uložený ve složce s datovými soubory – [qgis_navod.pdf](#).

ÚKOLY:

Vaše zpracování úlohy by mělo **obsahovat řešení především následujících úkolů:**

1. V QGISu spočítejte plochy zobrazených území ve svých obcích, v Excelu je převedte na *procentuální podíly jednotlivých typů využití ploch* a prezentujte například v podobě tabulky.
2. Na základě mapy a získaných dat se pokuste *odpovědět na následující otázky*:
  - a. Jaké změny ve využití ploch v obou obcích se udály mezi oběma roky, za něž máte data? Jak výrazné byly?
  - b. Proč se každá obec vyvíjela jinak? Souvisí to nějak s její polohou, případně s polohou změněného území v rámci obce? (Pro bližší pohled se můžete podívat na letecké snímky, např. na portálu mapy.cz, kontaminace.cenia.cz nebo lms.cuzk.cz.)

- c. Jaký dopad může mít taková změna na životní prostředí a biodiverzitu? Jaký dopad může mít na život lidí v obci?

ZADÁNÍ FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE

Vyfoťte nějaké **místo** ve **svém okolí**, které se za poslední čtvrtstoletí **výrazněji změnilo** co do využití ploch. Pokuste se sehnat fotografii **stejného místa před změnou**. V krátkém doprovodném textu ke dvojici fotografií se pokuste odpovědět na následující otázky:

- V čem spočívá změna, kterou popisujete?
- Proč k ní došlo? Souvisí to nějak s polohou místa?
- Jaký má změna dopad na životní prostředí nebo život lidí?

Fotografie místa v současné podobě a v minulosti jsou v soutěži počítány jako **jeden příspěvek**. Je vhodné je tak proto posílat **rovnou jako koláž** z nich složenou (viz Obr. 1) Celkově nám tak můžete poslat vámi vyfotografovaná **tři místa** a k nim nalezené (případně též vámi pořízené) fotografie dřívější podoby.

Obr. 1 – Proměna Dubaje

Zdroj: <http://www.eyeopening.info/2014/03/02/unrecognizable-views-cities-around-world#.WCwEjCTdcrQ>

ZAJÍMAVÉ ČLÁNKY K TÉMATU:

CORINE Land Cover. Popis datového zdroje a kategorií využití ploch. http://www.eea.europa.eu/publications/COR0-landcover/at_download/file

KUČEROVÁ, S. (2009): Pracujeme s podklady Atlasu krajiny České republiky. Geografické rozhledy, 18, č. 4, s. 15–16.

ŠIMEČKA, M. M. (2016): Uctívaná krajina: Deset let s Čechy – pokus o nahlédnutí jejich duše. Respekt, č. 40, s. 34–36. <https://drive.google.com/open?id=0B9kGKa0CkHG-Wnd1Z2JhSXpwbGc>

UŽITEČNÉ ODKAZY:

<http://tinyurl.com/geonasbavi1>

kontaminace.cenia.cz

lms.cuzk.cz

**NEŽ SE DO VAŠEHO VÝZKUMU PUSTÍTE,
NEZAPOMEŇTE SI PŘEČÍST PRAVIDLA KOREKTNÍHO VYPRACOVÁNÍ PROBLÉMOVÉ ÚLOHY!**